

HERDENKINGSTEKEN VOORMALIGE BEGRAAFPLAATS WATERHOEF

Sinds woensdag 11 september staat er een bijzondere wegwijzer op de Rooijseweg ter hoogte van de Waterhoef. Het bord is een replica van het oorspronkelijke bord dat er ooit heeft gestaan. Het bord verwijst naar de begraafplaats die in 1944 aan het einde van de Waterhoef was gesticht. Op de begraafplaats lagen de gesneuvelde Amerikaanse en geallieerde soldaten.

De eerste jaren na de oorlog hebben hier de herdenkingen plaatsgevonden. Nadat de lichamen naar hun definitieve rustplaats overgebracht waren, is de begraafplaats op 30 mei 1949 opgeheven. Daarna kreeg de gebruikte grond zijn oorspronkelijke agrarische bestemming terug.

Wegwijzer

In het kader van Remember September 2019 heeft de familie Van Deursen aan de gemeente gevraagd om de oorspronkelijke wegwijzer naar de begraafplaats bij het oorlogsmonument aan de Rooijseweg in ere te herstellen.

De afgelopen maanden hebben vrijwilligers van het HOI-huis aan de hand van foto's een replica gemaakt deze staat nu dus aan het begin van de Waterhoef. Ook staat er op het grondgebied van de voormalige begraafplaats (tegenwoordig eigendom van de fam. Van der Vleuten) een plaquette. Deze geeft een beeld van hoe de begraafplaats er in 1944 uitzag.

VAN DROOM NAAR WERKELIJKHEID

Bijna negen jaar geleden zou een Dakota-toestel (DC-3), compleet met de propellers, dienstdoen als decorstuk in de musical 'Soldaat van Oranje'. Op weg naar het theater botste de oplegger, met de DC-3 erop, tegen een viaduct. De kist werd door het ongeluk onherstelbaar beschadigd, maar de propellers bleven vrijwel ongevend.

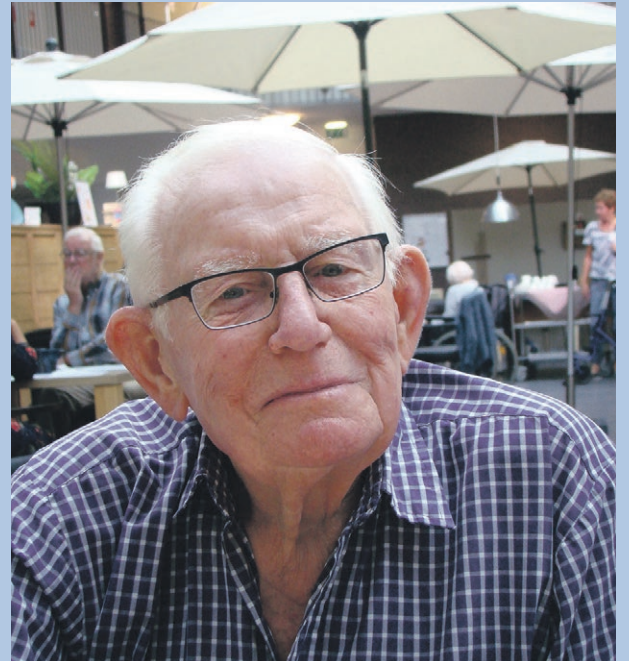
"De Dakota hielp destijds mee in de strijd om onze vrijheid terug te krijgen. Ik wilde iets met de propellers maken dat een speciale plek moest krijgen bij de herdenking van 75 bevrijding van Son en Breugel. En dat is gelukt!", vertelt Martien Leenders. De replica is maar liefst 22 meter breed, de propellers hebben een diameter van 360 cm en een gewicht van 150 kg per stuk. Door middel van een stalen frame worden de propellers verbonden met de vleugels en de cockpit. Hierdoor ontstaat de illusie dat er een volledig vliegtuig staat. Het is slechts een eendimensionaal beeld van de voorkant.

De Dakota is tot en met eind september te bezichtigen vanaf de A50 ter hoogte van Son en Breugel. Vanaf een 'spotterplek', die te bereiken is vanaf de Bijenlaan in Son en Breugel, is de Dakota van dichterbij te bekijken.

Een illusie dat er een volledig vliegtuig staat

VLIEGTUIGEN MET ZWEVERS

Jan Kusters

Aan de Kanaalstraat woonde het gezin Kusters met zes kinderen, waarvan Jan Kusters er één van was. Het stuk Kanaalstraat waar het huis stond van het gezin Kusters is nu de Eindhovenseweg geworden. De nu 86-jarige Jan was elf jaar tijdens de bevrijding en kan zich nog veel herinneren. In Berkenstaete blikt hij terug op deze tijd.

"Mijn eerste herinnering naar de oorlog gaat naar het opblazen van de brug over het kanaal. Een buurtbewoner kwam mijn ouders vertellen dat de brug werd opgeblazen en dat ze snel de deuren en ramen open moesten zetten.

De brokstukken vlogen door de lucht. Er viel zelfs een groot brokstuk van de brug bij de waterput aan de Eindhovenseweg. De waterput bleef intact en is zelfs nu nog steeds intact. De waterput is te vinden bij het huis achter garage Van den Udenhout."

De zwevers werden op een gegeven moment losgelaten

"Mijn vader had in de tuin een schuilkelder gemaakt. Vanuit de schuilkelder had hij een sleuf gegraven richting de achterdeur van ons huis. Op deze manier konden wij altijd het huis binnen. Het zand wat uit het gat kwam van de schuilkelder werd gebruikt voor een soort dijk. Met palen, bomen en stro werd een dak gemaakt."

"Ons gezin moest regelmatig schuilen in de kelder. Op een gegeven moment hoorden wij vliegtuigen overkomen. Nadat we buiten stonden, zagen we de vliegtuigen waar de parachutisten uit sprongen.

Maar wat echt bijzonder was, was dat er 'zwevers' (zweevliegtuigen) achter de vliegtuigen zaten. De zwevers werden op een gegeven moment losgelaten. In deze zwevers zaten de voertuigen en ander materiaal voor de Amerikaanse en Engelse soldaten."